

Research Paper

Designing an Accreditation Model for Primary nurture Management for managers

Mansoure Abdolmohamdi¹, Batool Faghih Aram^{2*}, Nahid Shafiei³, Zohre Esmaeizadeh⁴, Pari Soshabi⁵

1. Phd student in educational management, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran

2. Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran

3. Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran

4. Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran

5. Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran

Received: 2022/07/22

Accepted: 2022/03/11

PP: 115-132

Use your device to scan and read the article online

DOI:

10.30495/jedu.2024.30665.6150

Keywords:

Educational Management, Teachers, Educational Affairs, Students

Abstract

Introduction: The Goal of this study is to design a model of foster nurture management for primary school principals and its orientation is developmental and practical.

research methodology: The approach of this research is inductive and a qualitative method has been used to do it. Type of field research and case study method were used. The statistical population of the study were breeding experts. In the present study, 16 experts were interviewed using purposive sampling method. The resulting data were then analyzed through open, axial, and selective coding.

Findings: The results showed that the components of foster nurture management include value dimension, belief dimension, cultural dimension of facilities, physical dimension, rational dimension, emotional dimension, social dimension, political dimension, economic dimension, job dimension and dimension. It is individual and the requirements of foster care management include compliance with Iranian-Islamic culture, compliance with laws and belief systems, meritocracy, supervision, positive attitude, proper budgeting and service extension training and the consequences of foster care management including benevolence. Is sharing responsibility, communication skills, enhancing student empowerment and participatory thinking.

Conclusion: Therefore, according to the results of nurture management, it can be concluded that today the school is not only responsible for the transfer of information and cultural heritage, but its influence in the growth and development of the student's whole personality.

Citation: Abdolmohamdi Mansoure, Faghih Aram Batool, Shafiei Nahid, Esmaeizadeh Zohre, Soshabi Pari (2024). Designing an Accreditation Model for Primary nurture Management for managers .Journal of New Approaches in Educational Administration; 15(1):115-132

Corresponding author: Batool Faghih Aram

Address: Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran

Tell: 09125793479

Email: Faghiharam1388@gmail.com

Extended Abstract

Introduction:

One of the main challenges of childhood is the social rules of the child's environment. The use of educational programs in schools improves psycho-social abilities and helps a person to effectively deal with conflicts and situations in life and helps him to interact with other people and his environment. communicate positively and harmoniously. Implementing educational programs and enriching students' educational programs and performing extracurricular activities is an undeniable necessity. The main goal of educational programs of schools can be stated as follows: creating appropriate changes in students in such a way that by providing continuous and continuous activities, they will develop intellectually, emotionally, religiously, morally, physically and in a The word to flourish the God-given talents of students. Effective programs that first imagine the future and then build it, and in this context give the students themselves the biggest role so that they can prepare themselves to live in the new conditions of the society.

Context:

The current research has emphasized the methodical management of principals in schools.

Goal:

The Goal of this study is to design a model of foster nurture management for primary school principals (studied in Tehran) and its orientation is developmental and practical

Method:

The approach of this research is inductive and a qualitative method has been used to do it. Type of

field research and case study method were used. The statistical population of the study were breeding experts. In the present study, 16 experts were interviewed using purposive sampling method. The resulting data were then analyzed through open, axial, and selective coding.

Findings:

The results showed that the components of foster nurture management include value dimension, belief dimension, cultural dimension of facilities, physical dimension, rational dimension, emotional dimension, social dimension, political dimension, economic dimension, job dimension and dimension. It is individual and the requirements of foster care management include compliance with Iranian-Islamic culture, compliance with laws and belief systems, meritocracy, supervision, positive attitude, proper budgeting and service extension training and the consequences of foster care management including benevolence. Is sharing responsibility, communication skills, enhancing student empowerment and participatory thinking.

Results:

Therefore, according to the results of nurture management, it can be concluded that today the school is not only responsible for the transfer of information and cultural heritage, but its influence in the growth and development of the student's whole personality..

طراحی الگوی مدیریت پرورشی مدیران مقطع ابتدایی

منصوره عبدالمحمدی^۱، بتول فقیه آرام^۲، ناهید شفیعی^۳، زهره اسمعیل زاده^۴، پری سوسه‌بایی^۵

۱. دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلامشهر، ایران
۲. استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلامشهر، ایران
۳. استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلامشهر، ایران
۴. استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلامشهر، ایران
۵. استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلامشهر، ایران

چکیده

مقدمه و هدف: هدف پژوهش حاضر طراحی الگوی مدیریت پرورشی مدیران مقطع ابتدایی می‌باشد و جهت‌گیری آن توسعه‌ای و کاربردی است.

روش شناسی پژوهش: رویکرد این پژوهش استقرایی و از روش کیفی برای انجام آن استفاده شده است. نوع پژوهش میدانی و از روش مطالعه موردی استفاده شد. جامعه آماری پژوهش، خبرگان حوزه پرورشی بودند. در پژوهش حاضر با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند تعداد ۱۶ نفر از خبرگان تحت مصاحبه قرار گرفتند. سپس داده‌های حاصل از آن‌ها از طریق کدگذاری باز، محوری و انتخابی، تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج یافته‌ها نشان داد که مولفه‌های مدیریت پرورشی شامل بعد ارزشی، بعد اعتقادی، بعد فرهنگی، امکانات، بعد جسمانی، بعد عقلانی، بعد عاطفی، بعد اجتماعی، بعد سیاسی، بعد اقتصادی، بعد شغلی و بعد درون فردی می‌باشد و الزامات مدیریت پرورشی شامل انطباق با فرهنگ ایرانی-اسلامی، انطباق با قوانین و نظام اعتقادی، شایسته‌گرایی، نظارت، نگرش مثبت، بودجه‌بندی مناسب و آموزش‌های ضمت خدمت و پیامدهای مدیریت پرورشی شامل خیرخواهی، تسهیم مسئولیت، مهارت ارتباطی، ارتقای توانمندی دانش‌آموز و تفکر مشارکتی می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: بنابراین با توجه به نتایج مدیریت پرورشی می‌توان نتیجه گرفت که امروز دیگر مدرسه تنها نقش انتقال معلومات و میراث فرهنگی را بر عهده ندارد، بلکه تأثیرگذاری آن در رشد و پرورش کل شخصیت دانش‌آموز است.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۴/۳۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۲/۲۰

شماره صفحات: ۱۳۲-۱۱۵

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:

10.30495/jedu.2024.30665.6150

واژه‌های کلیدی:

مدیریت پرورشی، معلمان، امور تربیتی، دانش-آموزان

د: عبدالمحمدی منصوره، فقیه آرام بتول، شفیعی ناهید، اسمعیل زاده زهره، سوسه‌بایی پری (۱۴۰۳). طراحی الگوی مدیریت پرورشی مدیران مقطع ابتدایی. دوماهنامه علمی-پژوهشی رهیافتی نو در مدیریت آموزشی. ۱۵ (۱): ۱۱۵-۱۳۲

* نویسنده مسئول: بتول فقیه آرام

نشانی: استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلامشهر، ایران

تلفن:

پست الکترونیکی:

مقدمه

امروزه نظام آموزش و پرورش بنا بر ضرورت دگرگونی‌های اجتماعی، یکی از سازمانهای پیچیده و بزرگ اجتماعی در هر کشور به شمار می‌آید و با رشد و توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی پیوند ناگسستنی دارد و به تدریج از یک حالت ساده و ابتدایی به یک حالت پیچیده در آمده است (Karimi Arghini, Mirzaei, Entesarfoumeni, 2022). بنا بر عقیده (Al-Kurdi, El-Haddadeh, & Eldabi, 2020) نحوه تعاملات افراد نقش بسزایی در رفتار افراد دارد. یکی از چالش‌های اصلی دوران کودکی قواعد اجتماعی محیط پیرامون کودک است. کاربست برنامه‌های پرورشی مدارس موجب ارتقای توانایی‌های روانی- اجتماعی می‌گردد و فرد را برای برخورد موثر با کشمکش‌ها و موقعیت‌های زندگی باری می‌بخشد و به او کمک می‌کند تا با سایر انسانها و محیط خود، مثبت و سازگارانه ارتباط برقرار کند. اجرای برنامه‌های پرورشی و غنی‌سازی برنامه‌های پرورشی دانش‌آموزان و انجام فعالیتهای فوق برنامه ضرورتی انکارناپذیر است. هدف اصلی برنامه‌های پرورشی مدارس را می‌توان این گونه بیان داشت: ایجاد تغییرات شایسته در دانش‌آموزان بطوری که با تدارک فعالیتهای مستمر و پیوسته به رشد شاختی، عاطفی، دینی، اخلاقی، جسمانی و در یک کلمه شکوفا ساختن استعدادهای خدادادی دانش‌آموزان منجر شود. برنامه‌هایی اثربخش که ابتدا آینده را تصور می‌کرد و سپس آن را می‌سازد و در این زمینه بیشترین نقش را به خود دانش‌آموزان می‌دهد تا بتوانند برای زندگی در شرایط جدید جامعه خود را مهیا سازند. (Hasanzadeh, Esmaeili shad & soleymanpour, 2018) (Grantham & Primrose, 2020) در پژوهش خود نشان داد که گروه‌های پرورشی در مدارس ابتدایی در حمایت از رشد اجتماعی، عاطفی و رفتاری کودکان موثر هستند. (Baiooco & et al, 2020) در پژوهش خود اظهار داشتند که معلمان و مربیان پرورشی روابط معناداری با دانش‌آموزان دارند و نگرش آنها می‌تواند تأثیر عمده‌ای در رشد کودک داشته باشد. در برنامه‌های پرورشی دانش‌آموزان عواملی از قبیل محتوای کتابهای درسی، معلم و روش تدریس او؛ مدیر، معاونان و مربیان پرورشی؛ ارتباط خانواده با مدرسه؛ رسانه‌ها و فضای مجازی؛ گروه همسالان و دوستان نقش دارند. (Shaver & McClatchey, 2013) پژوهشی به این نتیجه دست یافتند که وقتی گروه‌های پرورشی به خوبی کار می‌کردند، تفاوت قابل توجهی در رفتار و مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزانی که در آنها شرکت می‌کردند، مشاهده می‌شود. مدارک مدارس نشان می‌دهد که بیش از یک سوم از ۵۰ دانش‌آموز مورد مطالعه که در زمان بررسی در گروه‌های پرورشی شرکت می‌کردند، با مهارت‌های رفتاری، اجتماعی و عاطفی پیشرفت قابل ملاحظه‌ای داشته‌اند، تقریباً همه حداقل پیشرفت‌هایی داشته‌اند. (Abedi et al, 2017) در پژوهشی با عنوان واکاوی عوامل مؤثر بر تحقق- پذیری تربیت دینی دانش‌آموزان نشان دادند که مؤلفه‌های ویژگیهای کتاب درسی با ضریب همبستگی ۰/۸۷، ویژگیهای معلم ۰/۸۲، امور تربیتی در مدارس ۰/۷۵، به کارگیری رسانه‌ها و فضای مجازی ۰/۸۲، عوامل برانگیزاننده ۰/۶۵، کارکرد مدیر ۰/۷۴ و آموزشهای بنیادی با ضریب همبستگی ۰/۷۷، موثرترین و تاثیرگذارترین عوامل در تحقق پذیری تربیت دینی دانش‌آموزان در کلانشهر کرج از دیدگاه معلمان، مدیران، مربیان پرورشی و دانش‌آموزان است.

نقش کلیدی و مهم مدیران، معاونین و مربیان پرورشی در پیشبرد اهداف و دستیابی به نتایج مطلوب در زمینه تربیتی و پرورشی دانش‌آموزان و مدارس، مسئله‌ای روشن و پذیرفته شده است. نحوه عملکرد مربیان و معاونین پرورشی و مدیران و میزان انطباق آنها با وظایف محوله، شاخصی است که اطلاع از آن می‌تواند اولین گام در بهبود و افزایش اثربخشی، کارایی برنامه‌ها و فعالیت‌های پرورشی در مدارس باشد. همچنین عدم اطلاع از نحوه عملکرد این گروه، موجب ضعف در ارزیابی‌های مرتبط با اثرگذاری و مطلوب بودن برنامه‌های پرورشی می‌گردد. لازم به ذکر است که شیوه‌های مدیریتی همراه با رویکردهای رهبری نقش مهمی در تاثیرگذاری بر عملکرد کارکنان و دانش‌آموزان دارند- (Ozgenel, Pinar & Parlar, 2020). یافته‌های جهانی بر این باورند که کیفیت هر نظام آموزشی به کیفیت مدیران آموزشی آن وابسته است و در حقیقت هیچ کشوری نمی‌تواند از سطح مدیرانش بالاتر رود. دستیابی به اهداف آموزشی بسیار وابسته به مهارت‌ها و سیاست‌های رهبری مدیر است (Romlah & Latief, 2021) رهبر مناسب تاثیر مثبتی بر نتایج یادگیری کودکان و نوجوانان دارد و بالعکس رهبری ضعیف می‌تواند مانع یادگیری دانش‌آموزان و تاثیر آن بر کیفیت مدارس شود. بنابراین در نظام‌های آموزشی، مدیریت نقش و جایگاه بسیار مهمتر و اساسی‌تر دارد و شرط لازم در ارزیابی عملکرد چنین سازمانهایی، ارزشیابی مدیران آن است. با مطالعه وضعیت موجود در مدارس کشورمان مشخص می‌شود که یکی از مشکلات نظام آموزش و پرورش نامناسب بودن کیفیت کار مدیران مدارس است. واقعیت‌ها نشان می‌دهد که مقررات و ضوابط عملکرد مدیران آموزش در ایران کلی و مبهم است و پاسخگوی نظام آموزش و پرورش نیست و اکثریت مدیران فاقد صلاحیتهای حرفه‌ای لازم هستند که این ناشی از عدم تبحر کافی مدیران و کمبود دانش به روز و مهارت آنان است که باعث ناکارآمدی مدارس می‌شود. نارساییها و مشکلات مربوط به مدیران مدارس در ایران ناشی از این است که به رغم وجود شرح وظایف تصویب شده برای مدیران آموزشی و وجود نظام ارزشیابی، آموزش و پرورش فاقد الگوی مناسب برای استانداردسازی عملکرد مدیران آموزشی است (Sadeghiniya, Salehi, Moghadamzadeh, 2018). مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (۱۳۸۵) طی گزارشی مهمترین و عمده‌ترین ضعف‌ها در برنامه‌های امور تربیتی در سال‌های پیش از دوران تلفیق یعنی سال 1380 را عواملی چون ضعف مهارتی و شخصیتی

نیروی انسانی مشغول به کار در این حوزه، عدم وجود مدیریت منسجم، استراتژیک و دارای برنامه بلندمدت که جهت دهنده به برنامه‌های تربیتی و پرورشی مدارس باشد، عدم وجود منابع مالی کافی برای اجرای برنامه‌های بلندمدت و اثربخش و عدم اهتمام کافی به پژوهش محور شدن. با توجه به تاثیر مؤلفه‌های مدیریت پرورشی مدیران بر اثربخشی و اعتلای نظام آموزشی، آموزش و پرورش اغلب یک رویکرد پاره پاره و از هم گسیخته در این زمینه اتخاذ کرده است، اما تمرکز صرف بر یک یا دو مؤلفه، تغییرات مورد نیاز نظام آموزشی را ایجاد نخواهد کرد. به نظر می‌رسد ظهور یک رویکرد کل‌نگر به مدیریت پرورشی مدیران و ارتقاء و توسعه رهبران مدارس تنها از طریق تلفیق مناسب و اثربخش تمامی مؤلفه‌های مدیریت پرورشی امکان‌پذیر خواهد بود. از اینرو پرداختن تنها به علم بدون توجه به پرورش، دانش‌آموزان را دچار مشکلات عدیده‌ای خواهد نمود. برخی معتقدند امور پرورشی به علت تبدیل تربیتی برنامه‌هایش به امور تکراری و کم محتوا اثر بخشی خود را از دست داده است. تجارب سال‌های گذشته گویای آن است که در مجموع، امور تربیتی نتوانسته به موفقیت‌های چشمگیری دست یابد. هرچند تاکنون مطالعات کمی در خصوص پرورش و مدیریت انجام شده است، از اینرو نیاز به کار بیشتری دارد و طراحی یک الگوی مفهومی در این خصوص می‌تواند به این امر کمک کند، بنابراین مسئله ما در این پژوهش این است که الگوی مدیریت پرورشی مدیران مقطع ابتدایی (مورد مطالعه شهر تهران) چیست؟

مبانی نظری

تربیت یا آموزش و پرورش: معرفت، مهارت‌ها، و ارزش‌هایی که نوجوان، همانند کودکی خویش، یاد می‌گیرد و برای حل مسائلی از آنها استفاده می‌کند به اختصار "تربیت یا آموزش و پرورش نامیده می‌شود. به بیان دیگر، تربیت یعنی کسب معرفت و مهارت‌ها و ارزش‌های لازم برای سازگاری با محیط (زندگی) در هر مرحله از مراحل رشد و تکامل و بدون آموزش و پرورش سالم و رضایت بخش و مداوم، حیات یک جامعه و فرهنگ آن امکان ندارد. بنابراین، نمی‌توان تربیت یک جامعه را به عهده شانس و اتفاق واگذار کرد. نوجوان همانند کودک و حتی بزرگترها برای بهره‌مندی از زندگی سالم و لذت بخش به تربیت سالم نیاز دارد که مسئولیت عمده آن به عهده خانواده و مدرسه است. به بیان دیگر، تربیت است که فرد را در ارضای نیازهایش و بروز و گسترش استعدادها و توانایی‌هایش کمک و راهنمایی می‌کند. البته مشروط به اینکه تربیت سالم باشد و به وسیله اشخاص سالم و در محیط سالم انجام گیرد. هدف اساسی همه فعالیت‌های تربیتی مدرسه، این است که انگیزه‌ها و محرک‌های لازم برای ادامه رشد و تکامل طبیعی و سالم دانش‌آموزان را ایجاد کند و امکان‌های کسب معرفت و مهارت‌های ضروری و ارزش‌های مطلوب برای بهره‌مندی از زندگی مطلوب را فراهم آورد. به همین سبب، دنیای نو مستلزم تربیت نو است. برای رسیدن به هدف مذکور می‌توان دو راه پیش گرفت:

از راه فعالیت‌های رسمی و محدود به کلاس درس، که معمولاً کم و کیف آنها از سوی وزارت می‌نامند. از طریق فعالیت‌های، تقریباً غیر رسمی که به کلاس و حتی گاهی به مدرسه محدود نیستند و بیش از هر عام دیگر از میزان علاقه، تجربه، و قدرت ابتکار معلم و دانش‌آموزان و مدرسه متاثر می‌شوند. اینگونه فعالیت‌های تربیتی را، در مقابل فعالیت‌های تربیتی برنامه‌ریزی شده یا رسمی، فعالیت‌های فوق برنامه یا فعالیت‌های غیر رسمی می‌نامند (Shoarinejad, 2009).

ضرورت فعالیت‌های فوق برنامه: اگر نمی‌خواهیم دانش‌آموزان ما به صورت مخزن دانش و انبار اطلاعات درآیند، لازم است از همان سالهای نخستین زندگی شان چگونه کشف کردن محیط را به آنان بیاموزیم و طعم موفقیت در کارهای گروهی و پیشرفت در مشارکت‌های جمعی را به آنها بچشانیم. چنانچه مدارس ما صرفاً با اتکا به آموزش‌های رسمی بخواهند جذابیت فرهنگی-تربیتی خود را حفظ نمایند، قادر نخواهند بود، مگر اینکه از طریق طراحی فعالیت‌های فوق برنامه شامل: فعالیت‌های مکمل و مستقل، امور اجتماعی، مراسم ملی و مذهبی، گردش‌های علمی-تفریحی-اردویی، ورزش، موسیقی و کارهای گروهی خلاء موجود در برنامه‌های درسی رسمی را جبران و نشاط و شادابی از دست رفته خود را از طریق اصلاح نظام یادگیری و پرداختن به مهارت‌های زندگی در محتوای برنامه درسی و نیز ارجحیت دادن ساعات فوق برنامه نسبت به برنامه‌های موظف درسی، باز یابند (Hajizade Khnamani, 2016).

فعالیت‌های فوق برنامه و مکمل: فعالیت‌های فوق برنامه در حقیقت مترادف با فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی هستند که به کلاس و حتی گاهی به مدرسه محدود نیستند و بیش از هر عام دیگر از میزان علاقه، تجربه و قدرت ابتکار معلم، مربی و دانش‌آموزان و مدرسه متاثر می‌شوند اینگونه فعالیت‌ها را در مقابل فعالیت‌های برنامه‌ریزی شده درسی یا رسمی "فعالیت‌های فوق برنامه" یا "فعالیت‌های غیر رسمی" خارج از کلاس و کمک برنامه‌ای می‌نامند (Hajizade Khnamani, 2016).

فعالیت‌های تربیتی: در واقع مهمترین جنبه‌ی این نوع از فعالیت‌ها، متمرکز بر آموزش فعالیت‌های ذوقی و هنری دانش‌آموزان چه در محیط آموزشی و چه خارج از محیط آموزشی است. هدف عمده‌ی این نوع فعالیت‌ها، معطوف به آموزش و دادن اطلاعات به دانش‌آموزان برای چگونگی به فعل درآوردن استعدادها و بالقوه‌ای است که در آنان وجود دارد. یکی از مهم‌ترین جنبه‌های هنری و تربیتی فعالیت‌ها، آشنایی دانش‌آموزان با

اصول و مفاهیم موجود در آن فعالیتهاست که باعث می‌گردد آنان با بصیرت، آگاهی و دانش بیشتری با پدیده‌های هنری و تربیتی برخورد نموده و بتوانند به طور اصولی نسبت به درک ماهیت فعالیت و نقد آن بکوشند (Saljoghi, 2013).

فعالیت‌های اجتماعی: یکی از هدف‌های نهایی مسئولین آموزش و پرورش آماده کردن دانش‌آموزان برای شرکت فعال در زندگی اجتماعی جامعه‌ای است که در آن زندگی می‌کنند. یک شخصیت سالم و برخوردار از بلوغ اجتماعی باید بتواند با دیگران تشریک مساعی نموده، به روابط اجتماعی بپردازد. از این رو مدرسه باید به عنوان یک نهاد آموزشی، فرصت‌های مناسب در جهت برخورد و تعامل شاگردان را با دنیای بیرون از کلاس و مدرسه فراهم آورد. این امر می‌تواند از طریق انجام فعالیت‌های اجتماعی در مدارس تحقق پیدا کند. تعلیم و تربیت این رسالت عظیم را برعهده دارد که افرادی را پرورش دهد که در جامعه عناصری متخلق به اخلاق نیک فردی و جمعی باشند، و چنین عناصری قطعاً باید دارای توان برقراری روابط اجتماعی با دیگران باشند تا در انجام رسالت‌های اجتماعی توفیق یابند، و از طرف دیگر به عنوان افرادی که شئون اجتماعی و ارزش‌های آن را مدنظر قرار می‌دهند و رفتارهای آنان منطبق بر دستورات و توصیه‌های اسلامی می‌باشد، خود نسبت به اصلاح اجتماع و زدودن انحرافات موجود در آن گام‌های اساسی ارزنده‌ای بردارند، که این خود نیازمند تربیت اجتماعی می‌باشد. آماده کردن دانش‌آموزان جهت پذیرش مسئولیت‌ها و توفیق یافتن در انجام، آن وظایف، خود عاملی است که تربیت اجتماعی و ضرورت آنرا تاکید می‌نماید (Saljoghi, 2013).

ویژگی‌های فعالیت‌های فوق برنامه در مقایسه با فعالیت‌های رسمی

می‌توان میان فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی با فعالیت‌های رسمی مدارس تفاوت‌هایی به شرح زیر قائل شد:

فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی، جزو دروس رسمی مدارس به حساب نمی‌آیند و لذا همانند سایر دروس، نمره‌ای به آنها تعلق نمی‌گیرد.

فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی، اکثراً در ساعاتی خارج از ساعات رسمی مدارس انجام می‌گیرند.

زمان اینگونه فعالیت‌ها برخلاف فعالیت‌های رسمی مدارس، محدود نیست و از انعطاف‌پذیری خاص برخوردار بوده و می‌تواند ساعتها به طول انجامد.

مکان فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی برخلاف فعالیت‌های رسمی، محدود نبوده و می‌تواند در درون یا بیرون مدرسه و در جاهای مختلف باشد. دانش‌آموزان برای شرکت در این فعالیت‌ها بیشتر بر اساس علائق خود گروه بندی می‌شوند نه بر اساس سن، کلاس، درس، پیشرفت تحصیلی و غیره که خاص برنامه‌های رسمی است.

برخلاف برنامه‌های آموزش رسمی، شرکت دانش‌آموزان در این گونه فعالیت‌ها، اختیاری است نه اجباری.

از آنرو که در اکثر مواقع برنامه‌های مدون و دقیقاً از پیش تعیین شده‌ای برای فعالیت‌های اجتماعی و تربیتی وجود ندارد، این فعالیت‌ها می‌تواند بسیار متنوع بوده و هر زمان که لازم باشد بر اساس انتخاب اکثر دانش‌آموزان میتوان فعالیت را حذف یا اضافه کرد.

ارزش فعالیت‌های فوق برنامه نه تنها از فعالیت‌های رسمی کمتر نیست بلکه در بعضی موارد حتی بیش از آنهاست، زیرا هم معلم و هم دانش‌آموز در فعالیت‌های فوق برنامه، آزادی مخصوص، احساس می‌کنند و به همین سبب بدانها بیشتر راغب می‌شوند و از آنها بیشتر لذت می‌برند.

در انتخاب و تنظیم برنامه‌ریزی فعالیت‌های فوق برنامه، شرایط و ویژگی‌های رشد و تکاملی، استعدادها، نیازها و رغبت‌های دانش‌آموزان در نظر گرفته می‌شوند.

برای فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی نیز می‌توان همانند سایر فعالیت‌ها هدف‌های رفتاری تعیین کرد و میزان تحقق این هدف‌ها را اندازه‌گیری کرد و برای تقویت جنبه‌های مثبت و جبران جنبه‌های منفی کوشید.

فعالیت‌های فوق برنامه زمانی نتیجه مطلوب می‌دهند که همه اولیای مدرسه با یکدیگر صمیمانه، همکاری کنند و برخورداری از همکاری نزدیک خانواده‌ها و در بعضی موارد، همکاری‌های سایر موسسات، برای انجام بهتر اینگونه فعالیت‌ها ضروری است.

در انتخاب نوع فعالیت‌های فوق برنامه حتماً باید امکانات و مقتضیات محیط در نظر گرفته شود تا نتیجه مطلوب عاید گردد.

برنامه‌های درسی معمولاً در طی چندین سال ثابت هستند. بنابراین نمی‌توانند کاملاً پاسخگوی نیازهای دانش‌آموزان باشند - فعالیت‌های فوق برنامه - در صورتی که درست انتخاب و برنامه‌ریزی شده باشند به سهولت می‌توانند این نقص را جبران کنند.

هرگونه برنامه درسی یا فعالیت‌های فوق برنامه در صورتی می‌توانند سودمند واقع شوند که مرتباً با توجه به یافته‌ای علمی و تربیتی جدید، تغییر پذیرند. لذا انعطاف‌پذیری برنامه از خصوصیات اصلی فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی است (Saljoghi, 2013).

تجربیات سایر کشورها در زمینه فعالیت‌های مکمل و فوق برنامه فعالیت‌هایی که به عنوان فعالیت‌های پرورشی در مدارس کشور ما انجام می‌شود در کشورهای دیگر فعالیت‌های اجتماعی یا فوق برنامه نامیده می‌شود. با مطالعه در آموزش و پرورش دیگر کشورها مشاهده می‌شود اکثر

کشورهایی که آموزش و پرورش موفق دارند با گسترش فعالیت‌های فوق برنامه کاستی‌های نظام آموزشی خود را تا اندازه‌ای جبران کرده و اوقات فراغت دانش‌آموزان را به بهترین وجه پر نموده‌اند (Teymorniya, 2012).

با بررسی آموزش و پرورش سایر کشورها این نتیجه به دست می‌آید که فعالیت‌های مکمل و فوق برنامه به عنوان دغدغه‌های اصلی و بخشی از برنامه‌های اساسی این کشورها را در بر می‌گیرد که عمدتاً با تعیین سیاست‌ها و خط مشی‌های کلی توسط ستاد و تولید و اجرای آن بوسیله معلمان انجام می‌گیرد. در ذیل تجربیات برخی از این کشورها به عنوان نمونه می‌آید.

سوئد: تنظیم فعالیت‌های تربیتی مدرسه در کشور سوئد تا حد زیادی در اختیار مدرسه، معلمان و والدین دانش‌آموزان است. یکی از نکات ارزشمند نقش موثری است که به دانش‌آموزان در برنامه‌ریزی فعالیت‌ها داده می‌شود. امکانات و فعالیت‌های مراکز گذراندن اوقات فراغت به طور طبیعی با فعالیت‌های روزانه مدرسه تلفیق شده است. این فعالیت‌ها عین برنامه است و جزیی از فعالیت‌های تربیتی دانش‌آموزان است و تحت عنوان "فعالیت‌های آزاد" تلقی می‌شود.

مالزی: آموزش هنر و موسیقی و مهارت‌های زندگی، جز درس هستند که در برنامه جدید در کشور مالزی به آن توجه شده است و تقریباً ۱/۸ از ساعات برنامه مدرسه ای به فعالیت‌های مانند: ورزش، هنر، فعالیت‌های باشگاهی تعلق دارد که در چهار سطح مدرسه‌ای، منطقه ای، ایالتی و ملی برگزار می‌شود.

روسیه: در کشور روسیه بر فعالیت‌های فوق برنامه و آموزش‌های تکمیلی و فعالیت‌های خارج از مدرسه بسیار تاکید شده است و این برنامه‌ها به طور مستقیم زیر نظر مدرسه کنترل نمی‌شوند اما به صورت غیر مستقیم، از سوی مدرسه، بچه‌ها به مراکز دیگر فرستاده می‌شوند. این فعالیت‌ها با فراهم کردن موقعیت‌های اضافی و تکمیلی برای رشد اخلاقی، ذهنی، بدنی کودکان و نوجوانان طراحی شده است و محتوای فعالیت‌های فوق برنامه در چهار محور (علوم اجتماعی، تکنولوژی و علوم طبیعی، فرهنگ و هنر، ورزش و سیاست) ارائه می‌شود.

ژاپن: در دوره ابتدایی در کشور ژاپن، مواد درسی به سه گروه علمی، آموزش اخلاقی و فعالیت‌های خاص تقسیم می‌شود. موضوعات مربوط به گروه سوم (فعالیت‌های خاص) در اختیار مدارس است و بیشتر شام شورای کلاسی، شورای مدرسه، فعالیت‌ها در کلاس ورزش، موقعیت‌های خاص نظیر جشن‌ها، نمایشنامه، مسابقات ورزشی، گردش‌های گروهی، استفاده از کتابخانه، آموزش ترافیک و بهداشت و... است. ورزش، هنر، کاردستی، موسیقی، و فعالیت‌های خاص تنوع زیادی دارند و حدود ۱/۳ از ساعات درسی دانش‌آموزان را چنین برنامه‌هایی تشکیل می‌دهند. آموزش معمولاً به وسیله معلم و در کلاس درس و مدرسه انجام می‌گیرد، اما در پرورش، تمام عوام مدرسه و عوامل خارج از مدرسه (خانواده، جامعه، مسجد، تلویزیون، مطبوعات و غیره) موثرند (Hajizade, 2016).

پیشینه پژوهش

(Armandi, Jahanian, Salimi, 2022) در پژوهش خود با عنوان طراحی و تبیین الگوی مدیریت ارزش‌ها در آموزش و پرورش به این نتیجه دست یافتند که مولفه‌های اجتماعی و اقتصادی نقش موثرتری در تبیین ارزش‌های سازمانی مدیران و معلمان آموزش و پرورش البرز دارند.

(Asadi Brojeni, 2020) در پژوهش خود با عنوان اهمیت و ضرورت وجود پرورشی در مدارس به این نتیجه دست یافتند که کارهای عمومی آموزش و پرورش، اجتماعی کردن کودکان و نوجوانان است و مفاهیم عمده تربیت اجتماعی کردن کودکان و نوجوانان است و مفاهیم تربیت اجتماعی آن از جمله خودکفایتی، ابراز وجود، استقلال، خودپنداری، خودرهبری، رقابت، همکاری، نوع دوستی و هویت جویی‌ها و ده‌ها مولفه دیگری که به نوعی شخصیت اجتماعی کودکان را شکل می‌دهد، در همین دوران آموزشگاهی تحقق می‌پذیرد. کودکان و نوجوانان در سنین بین ۶ تا ۱۸ سالگی به طور متوسط ۱۲ ساعت را در مدرسه می‌گذرانند پس از خانواده، مدارس با کانون اصلی زندگی به شمار می‌رود و فعالیت‌های مدرسه‌ای در زندگی این گروه سنی به صورت فعالیت اصلی در می‌آید. در کنار فعالیت‌های رسمی در مدارس می‌توان دانش‌آموزان فعالیت‌های تربیتی (پرورشی) و اجتماعی تدارک دید که یکی از ویژگی‌های این فعالیت‌ها این است که در آن‌ها اجباری وجود ندارد و دانش‌آموزان با میل و رغبت به انجام آن می‌پردازند و به رضایت خاطر نیز می‌رسند. تا چندی پیش مدرسه را تنها جای مطالعه و کسب معلومات و نیز انتقال مواد آموزشی از معلمان به دانش‌آموزان می‌دانستند ولی امروزه به لحاظ تربیتی روشن شده است که مدرسه شکل دهنده ساختار درونی و شخصیتی دانش‌آموز است یا مدرسه محیطی است که دانش‌آموز در آنجا شایستگی، شکست، موفقیت، انزوا محبوبیت، طرد، تجربه می‌کند کمک به رشد ابعاد گوناگون هویت دانش‌آموزان، از جمله هویت فردی هویت اجتماعی و هویت دینی از رسالت‌های محوری امور تربیتی (پرورشی) است.

(Kardel & Masoum, 2020) در پژوهش خود با عنوان بررسی نقش مدیران و معلمان در دعوت دانش‌آموزان به نماز به این نتیجه دست یافتند که از آنجایی که فرزندان ما به عنوان دانش‌آموز، نیمی از روز خود را در مدارس سپری می‌کنند، بنابراین باید این محیط آموزشی یک بستر امن و پناهگاه مطمئن برای دانش‌آموزان باشد تا با خاطر جمع و به دور از هرگونه آسیب و انحرافی به فراگیری علم و دین بپردازند. در

این میان، پر واضح است که نقش اولیای مدرسه اعم از معلمان، مدیران، مربیان تربیتی در فراهم کردن این شرایط بسامان و مناسب، از هر عامل دیگری مهم‌تر می‌باشد. آن کس که می‌خواهد مربی دین در مدرسه باشد، مهم‌ترین شرط آن، اطلاع و آگاهی از منطق دانش‌آموز و شناسایی نیازهای وی می‌باشد. امروز، بیشتر از آنکه نیازمند دانش باشیم، نیازمند روش و منش درست هستیم. چرا که در مرحله اول ارتباط، ارتباط زبانی، کلامی، رفتاری دانش‌آموزان با اولیای مدرسه انجام می‌شود و یک رفتار شایسته به دور از هر گونه تکلف و تصنعی بودن، می‌تواند راهگشای مشکلات دانش‌آموزان در بحث دین و آموزش مفاهیم دینی از جمله بحث مهم نماز باشد.

(Torani, Molayinejad, Hoseinpour, 2020) در پژوهش خود با عنوان بررسی ویژگی‌های مدیریت مدرسه با رویکرد اسلامی به این نتیجه دست یافتند که شش بعد، ۲۱ مؤلفه و ۲۲۸ نشانگر مدیریت مدرسه با رویکرد اسلامی را شناسایی کرده است که در قالب ابزار ارائه شدند. ابعاد و مؤلفه‌ها عبارت‌اند از: ۱. مدیر: ویژگی‌های فردی مدیر مدرسه، سبک رهبری؛ ۲. کارکنان: گزینش و جذب، نگهداشت، آموزش، ارتباطات، ارزشیابی؛ ۳. دانش‌آموزان: تربیت جسمانی، تربیت علمی، تربیت اخلاقی و دینی، تربیت اجتماعی، تربیت فنی و حرفه‌ای، تربیت هنری؛ ۴. منابع: سرمایه اجتماعی، سرمایه اطلاعاتی، سرمایه مالی و فیزیکی؛ ۵. فرهنگ مدرسه: ارزش‌ها و نمادها؛ ۶. والدین: آموزش و مشارکت.

(Hasan zade & et al, 2018) در پژوهش خود با عنوان تاثیر برنامه‌های پرورشی بر جامعه‌پذیری دانش‌آموزان دوره ابتدایی که به روش آزمایشی انجام شد به این نتیجه دست یافتند که برنامه‌های پرورشی بر جامعه‌پذیری دانش‌آموزان پسر دوره ابتدایی شهر درق تاثیر دارد و همچنین معلوم شد که آموزش برنامه‌های پرورشی بر میزان، تفاهم، چشم‌انداز آینده، حمایت و آموزش دانش‌آموزان پسر دوره ابتدایی نیز تاثیر دارد.

(Abedi & et al, 2008) در پژوهش خود با عنوان واکاوی عوامل موثر بر تحقق‌پذیری تربیت دینی دانش‌آموزان به این نتیجه دست یافتند که مؤلفه‌های ویژگی‌های کتاب درسی با ضریب همبستگی ۰/۸۷، ویژگی‌های معلم ۰/۸۲، امور تربیتی در مدارس ۰/۷۵، به کارگیری مناسب رسانه‌ها و فضای مجازی ۰/۸۲، عوامل برانگیزاننده ۰/۶۵، کارکرد مدیر ۰/۷۴ و آموزشهای بنیادی با ضریب همبستگی ۰/۷۷، مؤثرترین و تأثیرگذارترین عوامل در تحقق‌پذیری تربیت دینی دانش‌آموزان در کلانشهر کرج از دیدگاه معلمان، مدیران، مربیان پرورشی و دانش‌آموزان است.

(Hajizadeh Khonamani, 2016) در پژوهش خود با عنوان تبیین جایگاه و نقش فعالیتهای پرورشی مدارس ابتدایی که به روش توصیفی- کیفی انجام شده به این نتیجه دست یافتند که فعالیتهای پرورشی، فعالیتهای فوق برنامه و خارج از برنامه درسی است که مسئول اجرای آن مربی پرورشی می‌باشد، هدف از این فعالیتها به شکل گسترده و آرمانی مطرح شده از جمله تغییر رفتار و یا اصلاح رفتار دانش‌آموزان و کشف استعداد آنان، در حالی که آنچه از پژوهش حاضر به دست آمده، بیانگر آن است که فعالیتهای پرورشی کارکرد خود را از دست داده و در حال حاضر فقط به شکل صوری در مدارس اجرا می‌شود، و جایگاهی قابل ذکر در تربیت دانش‌آموزان ندارد. در نهایت نتایج پژوهش مبین ضرورت توجه پژوهشگران به راهکارها و زمینه‌های لازم برای مرتفع ساختن مشکلات حوزه پرورشی مدارس و اصلاح عملکرد آن است.

(Sloan, Winter, Connolly & Gildea, 2020) در پژوهش خود با عنوان اثربخشی گروههای پرورشی در بهبود نتایج کودکان خردسال دارای مشکلات اجتماعی، عاطفی و رفتاری در مدارس ابتدایی: ارزیابی مقررات گروه پرورشی در ایرلند شمالی به این نتیجه دست یافتند که نگرانی‌ها در مورد افزایش شیوع مشکلات اجتماعی، عاطفی و رفتاری مشاهده شده در کودکان خردسال در مدارس ابتدایی افزایش یافته است. عوامل کمک کننده متعدد و متنوع هستند اما یک تأکید مداوم بر تأثیرات منفی وابستگی ضعیف کودکان با سایر افراد قابل توجه است که به دلیل عوامل زمینه ای، ممکن است به اندازه کافی رشد نکرده باشند. برخی از گروههای کودکان بیشتر در معرض خطر عدم وابستگی شدید قرار دارند، به ویژه کودکان تحت مراقبت که تجارب "قبل از مراقبت" و "در مراقبت" آنها را تحت تأثیر قرار داده است. با انعکاس این نگرانی فزاینده، مداخلات مدرسه محور رشد یافته است که هدف آنها تقویت دلبستگی‌ها به منظور رشد مهارتهای اجتماعی و عاطفی در کودکان است. بنابراین آنها را قادر می‌سازد تا در موقعیتهای بهتری برای دستیابی به فرصتهای یادگیری و دستیابی به سطوح پیشرفت تحصیلی و پیشرفت مشابه با همسالان خود باشند. یکی از این مداخلات گروههای پرورشی است که از تئوری دلبستگی الگو گرفته است. تأمین گروه پرورشی یک مداخله کوتاه‌مدت است که برای کودکان مبتدی که در حال حاضر مشکلات اجتماعی، عاطفی و یا رفتاری از خود نشان می‌دهند، انجام می‌شود.

(Middleton, 2020) در پژوهش خود با عنوان کلاس درس یک پایگاه ایمن را ارائه می‌دهد: گسترش درک ما از یک اصل کلیدی از گروههای پرورش از تئوری دلبستگی به آموزش و پرورش مبتنی بر مکان، به سمت توسعه یک مدل معاصر از روش پرورش در طبیعت در مدارس به این نتیجه دست یافتند که از طریق گسترش و اکتشاف درک ما از یکی از اصول اصلی تمرین پرورش، و با پذیرفتن عناصر یک رویکرد آموزش مبتنی بر مکان، تمرین پرورش می‌تواند برای پاسخگویی به نیازهای دانش‌آموزان آسیب‌پذیر امروز و آینده مفید واقع شود.

علاوه بر این، گروه‌های پرورش در موقعیت خوبی برای ارائه فرصت‌های اتصال مجدد، و کاوش گسترده‌تر در محیط طبیعی کودک قرار دارند، در نتیجه وابستگی به مکان، اتصال به طبیعت و ارتقا پرورشی رفتار طرفدار محیط زیست را افزایش می‌دهند.

(Cunningham, Hartwell, & Kreppner, 2019) در پژوهش خود با عنوان بررسی تأثیر گروه‌های پرورشی بر مهارت‌های اجتماعی کودکان: رویکردی با روش‌های ترکیبی به این نتیجه دست یافتند که با گذشت زمان، کودکانی که به گروه‌های پرورشی مراجعه می‌کردند از پاسخ‌های مناسب اجتماعی بیشتری برخوردار بودند. رتبه معلمان از مهارت‌های اجتماعی کودکان نیز بهبود یافت. در مصاحبه‌های خود، کودکان اظهار داشتند که از حضور در گروه‌های پرورشی لذت می‌برند و این به آنها در بهبود مهارت‌های اجتماعی کمک کرده است. با این حال، آنها از چالش‌های درگیر شدن با همسالان خارج از گروه‌های پرورشی، به ویژه در زمین بازی خبر دادند.

(Wu, 2019) در پژوهش خود با عنوان فرهنگ مدارس و تأثیر آن در مشارکت فوق برنامه در هنگ کنگ به این نتیجه دست یافتند که مشارکت فوق برنامه تأثیرات مثبتی بر پیشرفت دانش‌آموزان داشته است. نتایج نشان می‌دهد که نگرش مدیر و مدرسه بر فعالیت‌های موجود تأثیر می‌گذارد، در حالی که زمان‌بندی و ترتیب فعالیت به طور قابل توجهی بر مشارکت دانش‌آموزان تأثیر می‌گذارد.

(McNicol & Reilly, 2018) در پژوهش خود با عنوان استفاده از پرورش به عنوان یک رویکرد کل مدرسه به این نتیجه دست یافتند که گروه‌های پرورش و رویکردهای پرورشی به طور فزاینده‌ای در محیط یادگیری دوره‌های ابتدایی، متوسطه و مراقبت از کودک ۱ (ELC) معرفی می‌شوند. تحقیقات به وضوح تأثیری را که گروه‌های پرورش می‌توانند در دستیابی به مهارت‌های اجتماعی و عاطفی نیز داشته باشند، نشان می‌دهد. قلب پرورش تمرکز بر رفاه و روابط و انگیزه‌ای برای حمایت از رشد کودکان و خردسالان است.

مطالعه پیشینه‌های مرتبط در رابطه با مدیریت پرورشی نشان داد که ارائه امور پرورشی در مدارس موجب دستیابی به دستاوردهای اجتماعی و عاطفی قابل توجه، بهبود در رفتارهای خود مدیریتی، مهارت‌های اجتماعی، خودآگاهی و اعتماد به نفس، مهارت‌های یادگیری، پیشرفت تحصیلی، ایجاد محیط پرورش در سراسر مدرسه و تأثیر مثبت بر دانش‌آموزان می‌شود. نتایج مطالعات پیشین هم چنین نشان داد که دانش‌آموزانی که تحت مدیریت پرورشی قرار گرفتند از پاسخ‌های مناسب اجتماعی بیشتری برخوردار بودند. کاربست برنامه‌های پرورشی مدارس موجب ارتقای توانایی‌های روانی-اجتماعی می‌گردد و فرد را برای برخورد موثر با کشمکش‌ها و موقعیت‌های زندگی یاری می‌بخشد و به او کمک می‌کند تا با سایر انسانها و محیط خود، مثبت و سازگارانه ارتباط برقرار کند. با به کارگیری مدیریت پرورشی در مدارس معلمان و مدیران می‌توانند تأثیر قابل توجهی در رشد عاطفی دانش‌آموزان داشته باشند تا آنها با یادگیری مهارت‌های زندگی توانایی مقابله با مسائل پیش رو در زندگی را کسب کنند. همچنین مطالعه پیشینه‌ها به خصوص در داخل کشور نشان داد که الگویی جامع در رابطه با مدیریت پرورشی به خصوص در مدیران مقطع ابتدایی تدوین نشده که با توجه به فقدان این الگو در کشور، در این پژوهش به دنبال طراحی الگوی اعتباربخشی مدیریت پرورشی مدیران مقطع ابتدایی (مورد مطالعه شهر تهران) می‌باشیم. بنابراین با توجه به مرور مسئله و پیشینه پژوهش، هدف پژوهش حاضر شناسایی الگوی مدیریت پرورشی مدیران مقطع ابتدایی (مورد مطالعه شهر تهران) می‌باشد، بنابراین در راستای هدف پژوهشی سوال‌های به شرح ذیل مطرح می‌شود:

مؤلفه‌های مدیریت پرورشی مدیران مقطع ابتدایی شهر تهران کدام‌اند؟
الزامات پیاده‌سازی مدیریت پرورشی مدیران مقطع ابتدایی شهر تهران کدام‌اند؟
پیامدهای مدیریت پرورشی مدیران مقطع ابتدایی شهر تهران کدام‌اند؟

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر مبانی فلسفی تفسیری داشته و جهت‌گیری آن توسعه‌ای و کاربردی است. رویکرد این پژوهش استقرایی و از روش کیفی برای انجام آن استفاده شده است. نوع پژوهش میدانی و از روش مطالعه موردی استفاده شد. جامعه آماری پژوهش، خبرگان حوزه پرورشی بودند. در پژوهش حاضر با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند با ۱۶ نفر از خبرگان حوزه پرورشی که بر حسب سابقه کاری، پژوهش در زمینه حوزه پرورشی که بر حسب هدفمند از شهر تهران و سازمان آموزش و پرورش که در سال ۱۴۰۱ شناسایی شدند، مصاحبه‌های عمیق صورت گرفت. گفتنی است کفایت نمونه‌گیری، طبق قاعده اشباع نظری مشخص شد (Strauss & Corbin, 2014). زمان مصاحبه‌ها نیز به صورت میانگین، هر مصاحبه ۶۰ دقیقه زمان می‌برد. در پژوهش حاضر دانش پیرامون مدیریت پرورشی است و برای دستیابی به آن از ابزار اندازه‌گیری کمی استفاده نشده است.

ابزار پژوهش در بخش کیفی، مصاحبه بدون ساختار بود. دلیل استفاده از این ابزار آن بود تا مشارکت‌کننده‌ها بتوانند آزادانه و بدون هیچ محدودیتی نظری دیدگاه‌های خود را بیان کنند. شایان ذکر است که در جریان مصاحبه‌ها و با کسب اجازه از مشارکت‌کننده‌ها، از ضبط صوت

برای ثبت و ضبط داده ها استفاده شد و پس از پیاده شدن آن، به دست نوشته های متنی تبدیل شدند. با توجه به معیارهای ارائه شده توسط کرسول و میلر (۲۰۰۰) برای حصول اطمینان از پایایی ابزار یافته های حاصل از مرحله نخست پژوهش (فاز کیفی) و به منظور اطمینان خاطر از دقتی بودن یافته ها اقدامات زیر انجام شد:

بازبینی توسط اعضا: مشارکت کنندگان، گزارش نهایی مرحله نخست (مقوله های بدست آمده) را بازبینی و نظر خود را در ارتباط با آنها ابراز خواهند کرد. دیدگاه های ایشان در پارادایم کد گذاری محوری اعمال شد.

بررسی همکار: علاوه بر اساتید راهنما و مشاور، اساتید رشته مدیریت آموزشی که در انجام پژوهش کیفی از تبحر لازم برخوردارند نیز به بررسی پارادایم کد گذاری محوری و یافته ها پرداخته و سپس در باره آنها اظهار نظر نمودند.

مشارکتی بودن پژوهش: به طور همزمان از مشارکت کنندگان در تحلیل و تفسیر داده ها کمک گرفته شد.

جدول ۱- کد اختصاصی مشارکت کنندگان

ردیف	کد	مشخصات شرکت کنندگان
1	مصاحبه شونده (۱)	زن، ۱۶ سال سابقه خدمت، تحصیلات فوق لیسانس، مدیر مدرسه
2	مصاحبه شونده (۲)	مرد، ۱۹ سال سابقه خدمت، دکتری برنامه ریزی درسی، هیات علمی
3	مصاحبه شونده (۳)	مرد، ۲۱ سال سابقه خدمت، دکتری مدیریت، هیات علمی
4	مصاحبه شونده (۴)	مرد، ۱۸ سال سابقه خدمت، تحصیلات فوق لیسانس، معاون پرورشی
5	مصاحبه شونده (۵)	زن، ۱۵ سال سابقه خدمت، تحصیلات فوق لیسانس، معاون پرورشی
6	مصاحبه شونده (۶)	زن، ۱۶ سال سابقه خدمت، تحصیلات فوق لیسانس، معاون پرورشی
7	مصاحبه شونده (۷)	مرد، ۱۷ سال سابقه خدمت، تحصیلات فوق لیسانس، مدیر مدرسه
8	مصاحبه شونده (۸)	زن، ۲۰ سال سابقه خدمت، دکتری روانشناسی، هیات علمی
9	مصاحبه شونده (۹)	مرد، ۱۸ سال سابقه خدمت، دکتری مدیریت آموزشی، هیات علمی
10	مصاحبه شونده (۱۰)	مرد، ۲۰ سال سابقه خدمت، تحصیلات فوق لیسانس، معاون پرورشی
11	مصاحبه شونده (۱۱)	زن، ۱۵ سال سابقه خدمت، دکتری مدیریت آموزشی، هیات علمی
12	مصاحبه شونده (۱۲)	زن، ۲۶ سال سابقه خدمت، فوق لیسانس، معاون پرورشی
13	مصاحبه شونده (۱۳)	زن، ۱۵ سال سابقه خدمت، فوق لیسانس، معلم
14	مصاحبه شونده (۱۴)	مرد، ۱۵ سال سابقه خدمت، دکتری مدیریت آموزشی، هیات علمی
15	مصاحبه شونده (۱۵)	مرد، ۶ سال سابقه خدمت، دکتری مدیریت آموزشی، هیات علمی
16	مصاحبه شونده (۱۶)	مرد، ۸ سال سابقه خدمت، دکتری مدیریت آموزشی، هیات علمی

به منظور تحلیل یافته های به دست آمده از مصاحبه کیفی، از روش تحلیل محتوای استقرایی^۱ مبتنی بر کد گذاری باز^۲، استفاده شد. در این نوع تحلیل، ابتدا اطلاعات از افراد مشارکت کننده گردآوری شده و سپس داده ها، بدون در نظر داشتن مبنایی نظری، کد گذاری شده و فرایند تلخیص و کاهش کدها تا جایی ادامه پیدا می کند که به مقوله ها و طبقه های گسترده تری دست پیدا کنیم که بتواند کدهای جزئی تر را شامل شود (کرسول، ۲۰۱۳).

یافته ها

نظر به ارتباط ملموس خبرگان حوزه پرورشی با مسئله پژوهش از آن ها خواسته شد تا در مطالعه شرکت کرده و به مصاحبه های نیمه ساختار یافته پژوهشگر پاسخ دهند. آنچه در ادامه می آید، نتایج یافته های به دست آمده از مصاحبه با آن ها است. به منظور سازمان دهی بهتر یافته ها، هر کدام از یافته ها در ارتباط با سؤالات پژوهش مورد بررسی قرار می گیرند.

مولفه های مدیریت پرورشی مدیران مقطع ابتدایی شهر تهران کدام اند؟

جهت شناسایی مولفه مدیریت پرورشی ابتدا به نمونه ای از مصاحبه ها و کدهای شناسایی شده اشاره و سپس جدول نهایی طبق کد گذاری انتخابی، و محوری و باز آورده شده است.

1 Inductive content analysis
2 Open coding

جدول ۲- کدگذاری باز

کد شناسایی شده	مصاحبه شونده
رشد همه جانبه دانش آموزان، رشد جسمانی، تقویت قوای ذهنی و عقلانی	آموزش هایی که در نظام آموزشی در حال اجرا است، دارای اهدافی می باشند، هدف نهایی این آموزش ها پرورش است. تمام فعالیت هایی که در نظام های آموزشی در حال انجام هستند، در راستای پرورش دانش آموزان و دانشجویان می باشند، و باید به این مسئله دقت فراوان شود که در کل فرایندهای یک نظام به دنبال پرورش هستند و مسئله پرورش فقط شامل یک بخش خاص، یک واحد خاص، یک معلم خاص و یک مدیر خاص نمی شود. همه کارگزاران نظام های آموزشی در راستای پرورش دانش آموزان انجام وظیفه می نمایند؛ کما اینکه باید در این ارتباط، دانشجویان را نیز لحاظ نماییم؛ زیرا آنها جزئی از نظام آموزش و پرورش می باشند و باید به پرورش آنها هم توجه شود. در بعد پرورش اهدافی را که آموزش و پرورش به دنبال است شامل رشد همه جانبه دانش آموزان و دانشجویان شامل رشد جسمانی، تقویت قوای ذهنی و عقلانی می باشند.
تقویت قوای ذهنی، تقویت رشد اجتماعی، رشد جسمانی و بدنی	مدیریت پرورشی همان مدیریت تربیتی و فرهنگی است و مدیر پرورشی و تربیتی باید بتوانند در امور تربیتی و فرهنگی مدیریت نماید. یعنی هماهنگی ایجاد نماید. هماهنگی در مسائل و حیطه های عاطفی، در حیطه های عقلانی و رشد و تقویت قوای ذهنی و در تقویت رشد اجتماعی و همچنین رشد جسمانی و بدنی در دانش آموزان و مدیر پرورشی باید بتواند نظارت و کنترل نماید و همچنین باید مطالعاتی داشته باشد و اطلاعاتی در ارتباط با روانشناسی رشد و روانشناسی تحولی و تربیتی داشته باشد و در نهایت بتواند با این مطالعات پایه در پست مدیریت پرورشی موفق باشند.
نمایشنامه، ایفای نقش، امکانات فرهنگی، سالن های ورزشی	در مدارس ابتدایی بچه ها در شرایطی هستند که یادگیری را خوب انجام می دهند و شرایط یادگیری برای آنها فراهم است. در بعد فرهنگی استفاده از نمایشنامه و ارائه آن توسط دانش آموزان که همان ایفای نقش می باشد. همچنین خواندن شعرها و آوازه ها به صورت گروهی و در اینجا بحث امکانات و تجهیزات مطرح می شود و پس از آن بودجه بندی لازم برای این امکانات و تجهیزات مطرح شود. امکانات شامل امکانات فرهنگی، امکانات تربیتی که شامل سالن های ورزشی است که با توجه به علائق دانش آموزان تقسیم بندی می شود و در ابعاد مختلف مورد بررسی قرار می گیرد.

جدول ۲- مقوله ها و زیرمقوله های شناسایی شده مرتبط با مدیریت پرورشی

مقوله کلی	زیر مقوله	کدهای شناسایی شده در کدگذاری باز
	بعد ارزشی	ارزش ها، باورها، اعتقادات، نظام آموزش و تعلیم و تربیت،
	بعد اعتقادی	آداب و رسوم، گرایش ها، امیال، تحکیم باورها و اعتقادات مذهبی افراد،
	بعد فرهنگی	فرهنگ خانواده، فرهنگ جامعه، و فرهنگ فردی، نمایشنامه، ایفای نقش، خواندن شعرها و آوازه ها، آشنایی با مراکز مردم شناسی، اردوهای فرهنگی و گردشگری
	امکانات	امکانات فرهنگی، امکانات تربیتی (تربیت جسمانی و بدنی)، سالن های ورزشی
	بعد جسمانی	تربیت جسمانی و بدنی دانش آموزان، توجه به تربیت جسمانی دانش آموز.
	بعد عقلانی	تقویت قوای ذهنی و عقلانی دانش آموزان، پرورش تفکر و اندیشه، متفکر انتقادی
	بعد عاطفی	ایجاد کارهایی مورد علاقه دانش آموزان، توجه به علایق دانش آموزان
مدیریت پرورشی	بعد اجتماعی	تقویت بعد اخلاقی، اجرای نمایشنامه، دعوت از بچه ها و شرکت آنها در مناسبات اجتماعی در مدرسه، جایزه به افراد موفق و پیشرو، تربیت مدنی، آموزش و شهروندی، تقویت روابط انسانی
	بعد سیاسی	درک درستی سیاسی، یادگیری تدبیر در امور سیاسی
	بعد اقتصادی	درک درست اقتصادی، رشد تفکر اقتصادی در برنامه های آموزشی، هوش هیجانی در رشد اقتصادی، تشریح مهارت های مربوط به رشد اقتصادی
	بعد شغلی	تربیت افراد برای یافتن شغل مناسب، کسب مهارت فنی لازم در آن شغل، آموزش همکاری و باهم کارکردن،
	بعد درون فردی	خودآگاهی، خودشناسی، آگاهی فردی، شناخت از خود

نتایج حاصل از یافته های پژوهشی نشان داد که ابعاد مدیریت پرورشی شامل بعد ارزشی، بعد اعتقادی، بعد فرهنگی امکانات، بعد جسمانی، بعد عقلانی، بعد عاطفی، بعد اجتماعی، بعد سیاسی، بعد اقتصادی، بعد شغلی و بعد درون فردی می باشد.

مصاحبه شونده شماره ۳: به نظر بنده ابعاد مدیریت پرورشی شامل بعد فردی، نگرشی، ساختاری، مدیریتی، اجتماعی و پرورشی هست. و مولفه های مدیریت پرورشی در ارتباط با بعد پرورشی شامل ارزش ها، باورها، فرهنگ، اعتقادات، نظام آموزش و تعلیم و تربیت، امکانات فکری و توانایی های ذهنی افراد، حس مسئولیت پذیری، خلاقیت و نوآوری و حس همکاری، حس کمال گرایی و حس انسان دوستی می باشد. که

فرهنگ خود از نظر اینجانب شامل فرهنگ خانواده، فرهنگ جامعه، و فرهنگ فردی است. و نظام اعتقادات شامل آداب و رسوم، گرایش ها، امیال و ... را در بر می گیرد^(۱)

^(۲) مصاحبه شونده شماره ۱: به نظر من در مدارس ابتدایی بچه ها در شرایطی هستند که یادگیری را خوب انجام می دهند و شرایط یادگیری برای آنها در مدارس فراهم است و خود دانش آموزان می توانند با استفاده از نمایشنامه در بعد فرهنگی فعالیت داشته باشند^(۳).

الزامات پیاده سازی مدیریت پرورشی مدیران مقطع ابتدایی شهر تهران کدامند؟

جدول ۲- کدگذاری باز

مصاحبه شونده	کد شناسایی شده
الزامات مدیریت پرورشی شامل (۱) تخصیص بودجه لازم در ارتباط با پیاده سازی مولفه های مختلف مدیریت پرورشی (۲) برگزاری کلاسهای تقویتی و آموزشی مختلف مانند کلاس های زبان آلمانی، فرانسه، ترکی، استانبولی و جهت بسط آموزش این زبانها به ذهن دانش آموز و حیطه های یادگیری آنها (۳) دعوت از اساتید متخصص و بنام در زمینه مهارت آموزی از نظر پرورش و تربیتی به صورت عملی به دانش آموزان.	تخصیص بودجه لازم، برگزاری کلاسهای تقویتی و آموزشی، دعوت از اساتید متخصص و بنام
نکته دیگری که بسیار مهم است و باید در سیستم های آموزشی به آن توجه شود، بحث برنامه های اجرایی است. این برنامه ها برای تقویت انگیزه های دانش آموزان می باشند. سیستم سنتی به نام هدیه دادن و پاداش وجود دارد، ولی منظور پاداش دادن نیست. باید به واسطه تدارک برنامه های اجرایی انگیزش درونی بچه ها تقویت شود. باید به دانش آموزان خودمختاری آموزش داده شود. خیلی از مواقع به دانش آموزان ابتدایی گفته می شود ساکت باشید، حرف ننزید، هر چه معلم می گوید درست است و دانش آموزان از اندیشه خود استفاده نمی کنند، استقلال فکری ندارند.	توجه به برنامه های اجرایی، آموزش خودمختاری، استقلال فکری
الزامات مدیریت پرورشی (۱) انطباق مدیریت پرورشی با فرهنگ ایرانی- اسلامی، (۲) تناسب و بوم سازي نمودن مدیریت پرورشی و ابعاد آن با فرهنگ جامعه. (۳) انطباق مدیریت پرورشی با قوانین حاکم بر نظام آموزشی و پرورشی جامعه و همراست با نظام آموزش و پرورش	انطباق مدیریت پرورشی با فرهنگ ایرانی- اسلامی، تناسب و بوم سازي نمودن مدیریت پرورشی و ابعاد آن با فرهنگ جامعه. انطباق مدیریت پرورشی با قوانین حاکم بر نظام آموزش و پرورش جامعه و همراست با نظام آموزش و پرورش

جدول ۲- الزامات پیاده سازی مدیریت پرورشی مدیران مقطع ابتدایی شهر تهران

مقوله کلی	زیر مقوله	کدهای شناسایی شده در کدگذاری باز
انطباق با فرهنگ ایرانی - اسلامی	انطباق با فرهنگ ایرانی	انطباق مدیریت پرورشی با فرهنگ ایرانی- اسلامی، توجه به هویت مشترک انسانی
	تناسب با فرهنگ جامعه	تناسب و بوم سازي نمودن مدیریت پرورشی و ابعاد آن با فرهنگ جامعه، همزیستی با افراد و ادیان متنوع
انطباق با قوانین و نظام اعتقادی	انطباق با قوانین	انطباق مدیریت پرورشی با قوانین حاکم بر نظام آموزشی و پرورشی جامعه، همراست با نظام آموزش و پرورش، توجه به قوانین جامعه
	انطباق با نظام اعتقادی	همسو بودن اهداف مدیریت پرورشی با نظام اعتقادی و ایرانی- اسلامی، ایمان و باور، استفاده از افراد شایسته و صاحب اندیشه در راستای مدیریت پرورشی
شایسته گرایی	شایسته گزینی	دعوت از اساتید متخصص، به کارگیری شیوه های مطلوب تدریس، طرح درس مناسب، میزان علاقه به مربی و معاون پرورشی، توانمندسازی مربیان، تأکید بر شایستگیهای اخلاقی مربیان در هنگام گزینش، همکاری مربیان تصمیم گیری ها
نظارت	نظارت مستمر	نظارت قوی و موثر جهت برنامه ریزی منسجم و سازمان یافته و دقیق و منظم، به کارگیری نظارت، ارزشیابی
نگرش مثبت	نگرش مثبت	نگرش به مسئله مدیریت پرورشی، نگاه مثبت به پیامدهای مدیریت پرورشی، داشتن انگیزه و علاقه به فعالیت پرورشی
بودجه بندی مناسب	تخصیص بودجه	تخصیص بودجه لازم در ارتباط با پیاده سازی مولفه های مختلف مدیریت پرورشی، منابع مالی، فراهم نمودن فرصتهای عمل آزادانه و خلاقانه، برگزاری کلاسهای تقویتی و آموزشی مختلف
آموزش های ضمت خدمت	برگزاری کلاسهای آموزشی	مانند کلاسهای زبان آلمانی، فرانسه، ترکی، اسپانیولی و، برگزاری کلاسهای فوق برنامه، اوقات فراغت، برنامه های اجرایی، استقلال فکری

نتایج حاصل از یافته‌های پژوهشی نشان داد که الزامات پیاده‌سازی شامل انطباق با فرهنگ ایرانی - اسلامی، انطباق با قوانین و نظام اعتقادی، شایسته‌گرایی، نظارت، نگرش مثبت، بودجه‌بندی مناسب و آموزش‌های ضمت خدمت می‌باشد.

((مصاحبه‌شونده شماره ۱۲: به نظر بنده یک سری الزاماتی برای پیاده‌سازی مدیریت پرورشی در مدارس نیاز است که از جمله این موارد می‌توان: ۱) تخصیص بودجه لازم در ارتباط با پیاده‌سازی مولفه‌های مختلف مدیریت پرورشی ۲) برگزاری کلاس‌های تقویتی و آموزشی مختلف مانند کلاسهای زبان آلمانی، فرانسه، ترکی، اسپانیولی و جهت بسط آموزش این زبانها به ذهن دانش‌آموز و حیطه‌های یادگیری آنها، از اساتید متخصص و بنام در زمینه مهارت آموزشی از نظر پرورشی و تربیتی دعوت کنیم)).

((مصاحبه‌شونده شماره ۹: از نظر بنده الزامات مدیریت پرورشی شامل: ۱) انطباق مدیریت پرورشی با فرهنگ ایرانی - اسلامی ۲) تناسب و بومی‌سازی نمودن مدیریت پرورشی و ابعاد آن با فرهنگ جامعه ۳) انطباق مدیریت پرورشی با قوانین حاکم بر نظام آموزشی و پرورشی جامعه و همراستا با نظام آموزش و پرورش می‌تواند به پیاده‌سازی مدیریت پرورشی در مدارس کمک نماید)).

پیامدهای مدیریت پرورشی مدیران مقطع ابتدایی شهر تهران کدام‌اند؟

جدول ۲- کدگذاری باز

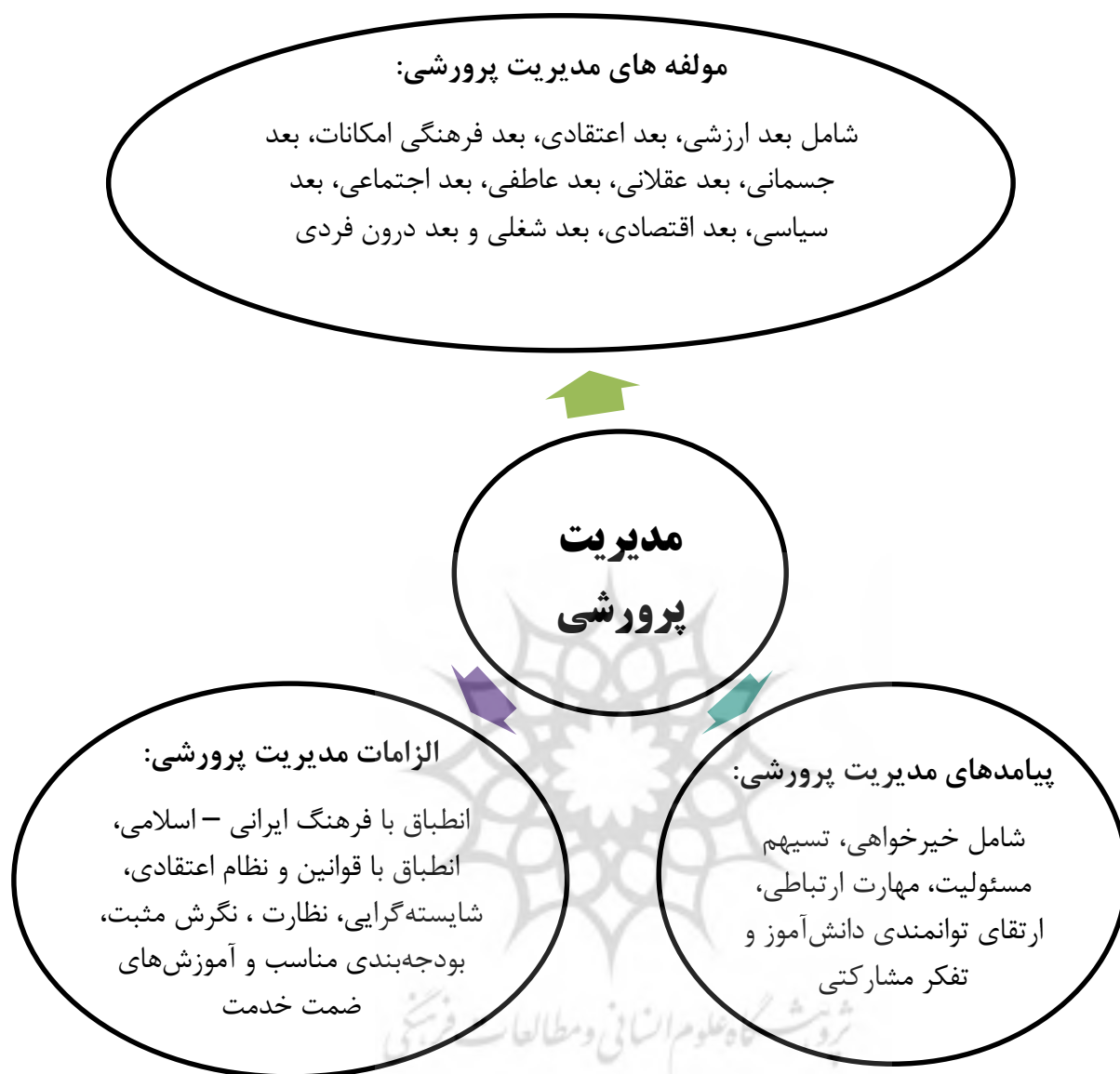
کد شناسایی شده	مصاحبه شونده
پرورش کرامات، ادب و احترام، یادگیری مشارکتی، مشارکت در برنامه های مدارس.	به نظر از مهمترین پیامدهایی که ما از اجرایی مدیریت پرورشی در مدارس می توانیم بدست بیاریم پرورش کرامات در دانش آموزان می باشند که از این طریق بتوانند ادب و احترام را به خوبی یاد بگیرند و از طریق یادگیری مشارکت گروهی در برنامه های مدرسه مشارکت نمایند.
ارتباط گیری با همسالان، مهارتهای ارتباطی، مسئولیت پذیری، فعالیت در گروه	برای تقویت روابط انسانی نیاز به برنامه های پرورشی است که از این طریق دانش آموزان یاد بگیرند از طریق ارتباط گیری با همسالان مهارتهای ارتباطی خود را بهبود بخشند و بتوانند با یادگیری مهارتهای ارتباطی مسئولیت پذیری را آموزش ببینند و بتوانند فعالیت ها را در گروه به خوبی انجام دهند.
شناخت نیازها و استعدادها، خودشناسی، خودآگاهی	مهارتهای بین فردی و درون فردی شامل رابطه افراد با یکدیگر و رابطه افراد با خودشان می باشد. از همان مقطع اول ابتدایی بحث شناخت نیازها و استعدادها مطرح است تا بچه ها به خودشان و احساساتشان و نیازهایشان اشراف داشته باشند، آنها را بشناسند و به یک خودشناسی دست یابند و این خودآگاهی و خودشناسی در بعد پرورشی بسیار با ارزش و قابل توجه است.

جدول ۳- پیامدهای پیاده‌سازی مدیریت پرورشی مدیران مقطع ابتدایی شهر تهران

مقوله کلی	زیر مقوله	کدهای شناسایی شده در کدگذاری باز
خیرخواهی	رعایت اخلاق فردی	پرورش کرامات در دانش آموزان، عزت نفس بالای دانش آموز، رعایت ادب و احترام به یکدیگر
تسهیم مسئولیت	مسئولیت‌پذیری	صداقت بین افراد، رعایت رازداری بین افراد، رازدار بودن مربیان
مهارت ارتباطی	مهارت ارتباطی	تمرین زندگی مستقل از دیگران، مسئولیت‌پذیری، تمایل افراد به انجام کارها، علاقه دانش آموزان به قبول مسئولیت، انگیزه دانش آموزان برای شرکت در فعالیتهای گروهی
ارتقای توانمندی دانش آموز	آگاهی‌دهنده	همکاری و تعاون با دیگران، نحوه همکاری دانش آموزان با یکدیگر، آموزش مهارتهای ارتباطی، تقویت حس نوع دوستی، بهره‌مندی دانش آموزان از زندگی سالم اجتماعی
تفکر مشارکتی	آزادی عمل	رشد و ارتقا دانش آموزان، افزایش آگاهی دانش آموزان، خودشناسی، شناخت نیازها و استعدادها، خودآگاهی
	مشارکت در برنامه‌ریزی	آزادی عمل دانش آموزان، ابتکار دانش آموزان
	مشارکت در	مشارکت در اجرای برنامه‌های فرهنگی، مشارکت در اجرای برنامه های مذهبی، مشارکت در فعالیتهای اجرایی مدرسه، مشارکت در برنامه‌های گروهی، مشارکت در برنامه‌ریزی، ایجاد تفکر تیمی، تمرین کار جمعی،

نتایج حاصل از یافته‌های پژوهشی نشان داد که پیامدهای مدیریت پرورشی مدیران مقطع ابتدایی شهر تهران شامل خیرخواهی، تسهیم مسئولیت، مهارت ارتباطی، ارتقای توانمندی دانش آموز و تفکر مشارکتی می‌باشد.

((مصاحبه‌شونده شماره ۷: به نظر من باید همکاری و روابط متقابل بین اعضای گروه‌ها در مدارس تقویت شوند و جهت افزایش همکاری و روابط متقابل در دانش آموزان باید به تشویق به ارتباط گروهی با همکلاسی ها، استفاده از بازی جهت ارتباط متقابل، برقراری ارتباط صمیمانه مربی و دانش آموز و همچنین انجام کارها با کمک مربی توجه شود)).

شکل ۱- مدل مفهومی مدیریت پرورشی مدیران مقطع ابتدایی (مورد مطالعه شهر تهران)

مدل مفهومی پژوهش نشان داد که مولفه های مدیریت پرورشی شامل بعد ارزشی، بعد اعتقادی، بعد فرهنگی امکانات، بعد جسمانی، بعد عقلانی، بعد عاطفی، بعد اجتماعی، بعد سیاسی، بعد اقتصادی، بعد شغلی و بعد درون فردی، الزامات مدیریت پرورشی شامل انطباق با فرهنگ ایرانی - اسلامی، انطباق با قوانین و نظام اعتقادی، شایسته گرایی، نظارت، نگرش مثبت، بودجه بندی مناسب و آموزش های ضمت خدمت و پیامدهای مدیریت پرورشی شامل خیرخواهی، تسهیم مسئولیت، مهارت ارتباطی، ارتقای توانمندی دانش آموز و تفکر مشارکتی می باشد.

نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر طراحی الگوی مدیریت پرورشی مدیران مقطع ابتدایی (مورد مطالعه شهر تهران) می باشد. نتایج پژوهش نشان داد مولفه های مدیریت پرورشی شامل بعد ارزشی، بعد اعتقادی، بعد فرهنگی امکانات، بعد جسمانی، بعد عقلانی، بعد عاطفی، بعد اجتماعی، بعد سیاسی، بعد اقتصادی، بعد شغلی و بعد درون فردی می باشد. نتایج یافته پژوهش حاضر همسو با پژوهش های (Asadi Brojeni, 2020)، (Torani, Molayinejad, (Kardel & Masoum, 2020) می باشد. (Asadi Brojeni, 2020) در پژوهش خود با عنوان اهمیت و ضرورت وجود مفاهیم پرورشی در مدارس به این نتیجه دست یافتند که یکی از کارهای عمومی آموزش و پرورش، اجتماعی کردن کودکان و نوجوانان

است و مفاهیم عمده تربیت اجتماعی کردن کودکان و نوجوانان است و مفاهیم تربیت اجتماعی آن از جمله خودکفایتی، ابراز وجود، استقلال، خودپنداری، خودرهبری، رقابت، همکاری، نوع دوستی و هویت جویی‌ها و ده‌ها مولفه دیگری که به نوعی شخصیت اجتماعی کودکان را شکل می‌دهد، در همین دوران آموزشگاهی تحقق می‌پذیرد. (Kardel & Masoum, 2020) در پژوهش خود با عنوان بررسی نقش مدیران و معلمان در دعوت دانش‌آموزان به نماز به این نتیجه دست یافتند که از آنجایی که فرزندان ما به عنوان دانش‌آموز، نیمی از روز خود را در مدارس سپری می‌کنند، بنابراین باید این محیط آموزشی یک بستر امن و پناهگاه مطمئن برای دانش‌آموزان باشد تا با خاطر جمع و به دور از هرگونه آسیب و انحرافی به فراگیری علم و دین بپردازند. (Torani, Molayinejad, Hoseinpour, 2020) در پژوهش خود با عنوان بررسی ویژگی‌های مدیریت مدرسه با رویکرد اسلامی به این نتیجه دست یافتند که شش بعد، ۲۱ مؤلفه و ۲۲۸ نشانگر مدیریت مدرسه با رویکرد اسلامی را شناسایی کرده است که در قالب ابزار ارائه شدند. ابعاد و مؤلفه‌ها عبارت‌اند از: ۱. مدیر: ویژگی‌های فردی مدیر مدرسه، سبک رهبری؛ ۲. کارکنان: گزینش و جذب، نگهداشت، آموزش، ارتباطات، ارزشیابی؛ ۳. دانش‌آموزان: تربیت جسمانی، تربیت علمی، تربیت اخلاقی و دینی، تربیت اجتماعی، تربیت فنی و حرفه‌ای، تربیت هنری؛ ۴. منابع: سرمایه اجتماعی، سرمایه اطلاعاتی، سرمایه مالی و فیزیکی؛ ۵. فرهنگ مدرسه: ارزش‌ها و نمادها؛ ۶. والدین: آموزش و مشارکت.

در تبیین یافته حاضر می‌توان گفت که توفیق یا شکست برنامه‌ها و فعالیت‌های پرورشی نظام هر کشوری به عبارت دیگر مهمترین وسیله رسیدن جامعه به غایات و هدفهای آموزش و پرورش، معلم دانا و تواناست. با توجه به این امر است که اهمیت کار و نقش معلم و تاثیر عمیق آن در عزت، ذلت، پیشرفت و انحطاط جامعه روشن می‌شود. در حقیقت رهبری نسل آینده هر جامعه به دست معلمان آن جامعه است. تعلیم و تربیت نه تنها برای زندگی بلکه برای هستی است. بشر تنها با تعلیم و تربیت، آدم توانا شد و آدمی چیزی جز آنچه تربیت از او می‌سازد نیست. یکی از الگوهای تربیتی را می‌توان نقش شخصیت معلمان در رفتار دانش‌آموز دانست. امروز دیگر مدرسه تنها نقش انتقال معلومات و میراث فرهنگی را بر عهده ندارد، بلکه تاثیرگذاری آن در رشد و پرورش کل شخصیت دانش‌آموز است. فرهنگ بدون انسانیت نمی‌تواند وجود داشته باشد پس مدرسه امید انسانیت است و معلم ستون پا بر جای بشریت. بنابراین در نظام‌های آموزشی، مدیریت نقش و جایگاه بسیار مهمتر و اساسی‌تر دارد و شرط لازم در ارزیابی عملکرد چنین سازمانهایی، ارزشیابی مدیران آن است. با مطالعه وضعیت موجود در مدارس کشورمان مشخص می‌شود که یکی از مشکلات نظام آموزش و پرورش نامناسب بودن کیفیت کار مدیران مدارس است. واقعیت‌ها نشان می‌دهد که مقررات و ضوابط عملکرد مدیران آموزش در ایران کلی و مبهم است و پاسخگوی نظام آموزش و پرورش نیست و اکثریت مدیران فاقد صلاحیتهای حرفه‌ای لازم هستند که این ناشی از عدم تبصر کافی مدیران و کمبود دانش به روز و مهارت آنان است که باعث ناکارآمدی مدارس می‌شود. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت جهت بهبود مدیریت پرورشی در مدارس توجه به مولفه‌های مدیریت پرورشی در مدارس ضروری به نظر می‌رسد و مدیران مدارس باید جهت دستیابی به اهداف پرورشی به این مولفه‌ها توجه لازم را معطوف دارند.

نتایج دیگر پژوهش نشان داد الزامات مدیریت پرورشی شامل انطباق با فرهنگ ایرانی - اسلامی، انطباق با قوانین و نظام اعتقادی، شایسته‌گرایی، نظارت، نگرش مثبت، بودجه‌بندی مناسب و آموزش‌های ضمت خدمت می‌باشد. یافته‌های پژوهش حاضر با یافته‌های (Hasan zade & et al, 2018)، (Abedi & et al, 2018)، (Hajizadeh Khonamani, 2016)، (Middleton, 2020)، (Wu, 2019)، (McNicol & Reilly, 2018) همخوانی دارد. (Abedi & et al, 2018) در پژوهش خود با عنوان واکاوی عوامل موثر بر تحقق‌پذیری تربیت دینی دانش‌آموزان به این نتیجه دست یافتند مؤثرترین و تأثیرگذارترین عوامل در تحقق‌پذیری تربیت دینی دانش‌آموزان در کلانشهر کرج از دیدگاه معلمان، مدیران، مربیان پرورشی و دانش‌آموزان است. (Hasan zade & et al, 2018) در پژوهش خود با عنوان تاثیر برنامه‌های پرورشی بر جامعه‌پذیری دانش‌آموزان دوره ابتدایی که به روش آزمایشی انجام شد به این نتیجه دست یافتند که برنامه‌های پرورشی بر جامعه‌پذیری دانش‌آموزان پسر دوره ابتدایی شهر درق تاثیر دارد و همچنین معلوم شد که آموزش برنامه‌های پرورشی بر میزان، تفاهم، چشم‌انداز آینده، حمایت و آموزش دانش‌آموزان پسر دوره ابتدایی نیز تاثیر دارد. (Hajizadeh Khonamani, 2016) در پژوهش خود به این نتیجه دست یافتند که فعالیتهای پرورشی، فعالیتهای فوق برنامه و خارج از برنامه درسی است که مسئول اجرای آن مربی پرورشی می‌باشد، هدف از این فعالیتها به شکل گسترده و آرمانی مطرح شده از جمله تغییر رفتار و یا اصلاح رفتار دانش‌آموزان و کشف استعداد آنان، در حالی که آنچه از پژوهش حاضر به دست آمده، بیانگر آن است که فعالیتهای پرورشی کارکرد خود را از دست داده و در حال حاضر فقط به شکل صوری در مدارس اجرا می‌شود، و جایگاهی قابل ذکر در تربیت دانش‌آموزان ندارد. در نهایت نتایج پژوهش مبین ضرورت توجه پژوهشگران به راهکارها و زمینه‌های لازم برای مرتفع ساختن مشکلات حوزه پرورشی مدارس و اصلاح عملکرد آن است. (Hasan zade & et al, 2018) در پژوهش خود با عنوان تاثیر برنامه‌های پرورشی بر جامعه‌پذیری دانش‌آموزان دوره ابتدایی که به روش آزمایشی انجام شد به این نتیجه دست یافتند که برنامه‌های پرورشی بر جامعه‌پذیری دانش‌آموزان پسر دوره ابتدایی شهر درق تاثیر دارد و همچنین معلوم شد که آموزش برنامه‌های پرورشی بر میزان، تفاهم، چشم‌انداز آینده، حمایت و آموزش دانش‌آموزان پسر دوره ابتدایی نیز تاثیر دارد. (Middleton, 2020) در پژوهش خود به این نتیجه دست یافتند که از طریق گسترش و اکتشاف درک ما از یکی از اصول اصلی تمرین پرورش، و با پذیرفتن عناصر یک رویکرد آموزش

مبتنی بر مکان، تمرین پرورش می‌تواند برای پاسخگویی به نیازهای دانش‌آموزان آسیب‌پذیر امروز و آینده مفید واقع شود. علاوه بر این، گروه‌های پرورش در موقعیت خوبی برای ارائه فرصت‌های اتصال مجدد، و کاوش گسترده‌تر در محیط طبیعی کودک قرار دارند، در نتیجه وابستگی به مکان، اتصال به طبیعت و ارتقا پرورشی رفتار طرفدار محیط زیست را افزایش می‌دهند. (Wu, 2019) در پژوهش خود با عنوان فرهنگ مدارس و تأثیر آن در مشارکت فوق برنامه در هنگ کنگ به این نتیجه دست یافتند که مشارکت فوق برنامه تأثیرات مثبتی بر پیشرفت دانش‌آموزان داشته است. نتایج نشان می‌دهد که نگرش مدیر و مدرسه بر فعالیت‌های موجود تأثیر می‌گذارد، در حالی که زمان‌بندی و ترتیب فعالیت به طور قابل توجهی بر مشارکت دانش‌آموزان تأثیر می‌گذارد. (McNicol & Reilly, 2018) در پژوهش خود با عنوان استفاده از پرورش به عنوان یک رویکرد کل مدرسه به این نتیجه دست یافتند که گروه‌های پرورش و رویکردهای پرورشی به طور فزاینده‌ای در محیط یادگیری دوره‌های ابتدایی، متوسطه و مراقبت از کودک ۱ (ELC) معرفی می‌شوند. تحقیقات به وضوح تأثیری را که گروه‌های پرورش می‌توانند در دستیابی به مهارت‌های اجتماعی و عاطفی نیز داشته باشند، نشان می‌دهد. قلب پرورش تمرکز بر رفاه و روابط و انگیزه‌ای برای حمایت از رشد کودکان و خردسالان است.

در تبیین یافته حاضر می‌توان گفت با توجه به اینکه یکی از مسائل عمده دانش‌آموزان مدارس ما خصوصاً در بعضی از مناطق و نواحی روستایی، مشکلات اقتصادی است تا حدی که این موضوع می‌تواند بر روی مسائل و ابعاد دیگر آموزشی و تربیتی فرد نقش تعیین کننده گذارد، مثلاً از نظر محل مطالعه، دسترسی به کتب، وسایل مورد نیاز، تغذیه مناسب، وسایل پوشاک و لباس و ... لذا مربیان پرورشی باید مسائل و مشکلات دانش‌آموزان را دنبال و پیگیری نمایند. همچنین باید از نواحی و ادارات آموزش و پرورش با هماهنگی و ارتباط با مراکز آموزش عالی و دانشگاه‌ها، و استفاده از اساتید مجرب و با سابقه دوره‌ها، کلاس‌ها و سیمناهایی به عنوان آموزش ضمن خدمت برای مربیان پرورشی ارائه گردد تا آنها با آخرین یافته‌ها، اطلاعات و مرز علمی علوم تربیتی و روان‌شناسی آگاه و مطلع شوند و آنها را در جریانها و مسائل تربیتی به کار گیرند. اطلاعات و مرز علمی علوم تربیتی و روان‌شناسی آگاه و مطلع شوند و آنها را در جریانها و مسائل تربیتی به کار گیرند. اگر نمی‌خواهیم دانش‌آموزان ما به صورت مخزن دانش و انبار اطلاعات درآیند، لازم است از همان سالهای نخستین زندگی شان چگونه کشف کردن محیط را به آنان بیاموزیم و طعم موفقیت در کارهای گروهی و پیشرفت در مشارکت‌های جمعی را به آنها بخشانیم. چنانچه مدارس ما صرفاً با اتکا به آموزش‌های رسمی بخواهند جذابیت فرهنگی-تربیتی خود را حفظ نمایند، قادر نخواهند بود، مگر اینکه از طریق طراحی فعالیت‌های فوق برنامه شامل: فعالیت‌های مکمل و مستقل، امور اجتماعی، مراسم ملی و مذهبی، گردش‌های علمی-تفریحی-اردویی، ورزش، موسیقی و کارهای گروهی خلاء موجود در برنامه‌های درسی رسمی را جبران و نشاط و شادابی از دست رفته خود را از طریق اصلاح نظام یادگیری و پرداختن به مهارت‌های زندگی در محتوای برنامه درسی و نیز ارجحیت دادن ساعات فوق برنامه نسبت به برنامه‌های موظف درسی، باز یابند. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که جهت پیاده‌سازی مدیریت پرورشی در مدارس توجه به الزامات آن ضروری به نظر می‌رسد.

همچنین نتایج دیگر پژوهش نشان داد که پیامدهای مدیریت پرورشی شامل خیرخواهی، تسهیم مسئولیت، مهارت ارتباطی، ارتقای توانمندی دانش‌آموز و تفکر مشارکتی می‌باشد. یافته‌های پژوهش حاضر با یافته‌های (Asadi Brojeni, 2020)، (Kardel & Masoum, 2020)، (Torani, Molayinejad, Hoseinpour, 2020) همخوانی دارد. (Asadi Brojeni, 2020) در پژوهش خود با عنوان اهمیت و ضرورت وجود مفاهیم پرورشی در مدارس به این نتیجه دست یافتند که یکی از کارهای عمومی آموزش و پرورش، اجتماعی کردن کودکان و نوجوانان است و مفاهیم عمده تربیت اجتماعی کردن کودکان و نوجوانان است و مفاهیم تربیت اجتماعی آن از جمله خودکفایتی، ابراز وجود، استقلال، خودپنداری، خودرهبری، رقابت، همکاری، نوع دوستی و هویت جویی‌ها و ده‌ها مولفه دیگری که به نوعی شخصیت اجتماعی کودکان را شکل می‌دهد، در همین دوران آموزشگاهی تحقق می‌پذیرد. (Kardel & Masoum, 2020) در پژوهش خود با عنوان بررسی نقش مدیران و معلمان در دعوت دانش‌آموزان به نماز به این نتیجه دست یافتند که از آنجایی که فرزندان ما به عنوان دانش‌آموز، نیمی از روز خود را در مدارس سپری می‌کنند، بنابراین باید این محیط آموزشی یک بستر امن و پناهگاه مطمئن برای دانش‌آموزان باشد تا با خاطر جمع و به دور از هرگونه آسیب و انحراف به فراگیری علم و دین بپردازند. (Torani, Molayinejad, Hoseinpour, 2020) در پژوهش خود با عنوان بررسی ویژگی‌های مدیریت مدرسه با رویکرد اسلامی به این نتیجه دست یافتند که شش بعد، ۲۱ مؤلفه و ۲۲۸ نشانگر مدیریت مدرسه با رویکرد اسلامی را شناسایی کرده است که در قالب ابزار ارائه شدند. ابعاد و مؤلفه‌ها عبارت‌اند از: ۱. مدیر: ویژگی‌های فردی مدیر مدرسه، سبک رهبری؛ ۲. کارکنان: گزینش و جذب، نگهداشت، آموزش، ارتباطات، ارزشیابی؛ ۳. دانش‌آموزان: تربیت جسمانی، تربیت علمی، تربیت اخلاقی و دینی، تربیت اجتماعی، تربیت فنی و حرفه‌ای، تربیت هنری؛ ۴. منابع: سرمایه اجتماعی، سرمایه اطلاعاتی، سرمایه مالی و فیزیکی؛ ۵. فرهنگ مدرسه: ارزش‌ها و نمادها؛ ۶. والدین: آموزش و مشارکت. در تبیین یافته پژوهشی حاضر می‌توان گفت که فعالیت‌های پرورشی و اجتماعی در

مدارس در کنار فعالیتهای رسمی مدارس فرصتهایی را در اختیار دانش‌آموزان قرار می‌دهد تا با استفاده از آنها، به رشد علایق، استعدادها و توانمندی‌های خود بپردازند و خود را برای یک زندگی شایسته شغلی و اجتماعی آماده سازند، یکی از ویژگی‌های فعالیتهای پرورشی و اجتماعی این است که در انجام دادن آنها اجباری وجود ندارد و دانش‌آموزان با میل و رغبت به انتخاب آنها می‌پردازند و به رضایت خاطر می‌رسند. در فعالیتهای پرورشی می‌توان با تشویق دانش‌آموزان به کار گروهی، کار انفرادی، شرکت در خدمات اجتماعی و ... آنان را به استعدادها و ارزش‌های خود واقف سازد. در سازمانها و نهادهای مدنی، روابط اجتماعی در قالب شبکه‌های ارتباطی است که کنشگران را باور و مستعد می‌سازد و در حکم سرمایه ارزشمند آنها را تسهیل می‌کند. بنابراین پیش شرط ایجاد سرمایه اجتماعی وجود کمیت و کیفیت کافی کنش‌های متقابل است؛ یعنی فراوانی متقابل با افراد شبکه و وجود هنجارهای معامله متقابل و اعتماد در این روابط. سرمایه اجتماعی محصول تعامل اجتماعی منظم و با ثبات و لزوماً در ساختار روابط بین کنشگران جاری است. رعایت نکات زیر برای موثر ساختن فعالیتهای پرورشی - اجتماعی به دست اندازگان کمک می‌کند: مسئولان اجرایی و معلمان فعالیتهای پرورشی - اجتماعی باید فکر و طرح روشنی از فعالیتهای مورد نظر خود در ذهن داشته باشند. فعالیتهای پرورشی - اجتماعی باید در ارتباط با سیستم آموزش و پرورش و به صورت کل منظور شوند نه جدای از آن. در برنامه ریزی فعالیت‌های پرورشی - اجتماعی باید همه اصول یادگیری و آموزش در نظر گرفته شوند. بنابراین مدیران پرورشی جهت افزایش روابط متقابل دانش‌آموزان به تشویق به ارتباط گروهی با همکلاسی‌ها، استفاده از بازی جهت ارتباط متقابل، برقراری ارتباط صمیمانه مربی و دانش‌آموز و همچنین انجام کارها با کمک مربی می‌پردازند.

پیشنهادهای کاربردی پژوهش

با توجه به نتایج حاضر پیشنهاد می‌شود:

جذب نیروهای کارآمد و متخصص و پالایش نیروهای مربی و حذف نیروهای ناکارآمد از حوزه پرورشی که مخصوصاً در سال‌های اخیر رسم بر این شده است که نیروهای مازاد از هر رشته و هر دوره وارد حوزه پرورشی کنند. برخورداری از مدیریت صحیح و کارآمد و مشارکت مربیان در انتخاب مدیران و معاونین مدارس چون بعضی از مدیران مدارس فاقد شمه پرورشی می‌باشند که باعث ایجاد معضلات و موانع در مسیر امور پرورشی و تربیتی می‌گردند و روند کار را نه تنها کند بلکه گاهی اوقات متوقف می‌سازند به دلیل اینکه ایشان از نظر پست اداری بالاتر از مربی قرار دارد حق تصمیم‌گیری نهایی را دارد. آموزش‌های ضمن خدمت برای مربیان پرورشی در مدارس تدارک دیده شود تا آنها با توجه به نیازهای دانش‌آموزان برنامه‌های مناسب تدارک دیده شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در مطالعه حاضر فرم‌های رضایت نامه آگاهانه توسط تمامی آزمودنی‌ها تکمیل شد.

حامی مالی

هزینه‌های مطالعه حاضر توسط نویسندگان مقاله تامین شد.

مشارکت نویسندگان

طراحی و ایده پردازی: منصوره عبدالمحمدی، بتول فقیه‌آرام، ناهید شفیعی، زهره اسمعیل‌زاده، پری سوسهبابی

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان مقاله حاضر هرگونه تعارض منافع بوده است.

References

- Abedi, F; Monadi, M; Khademi A, Moluk and Kiamanesh, A.(2018). Analysis of effective factors on the feasibility of students' religious education. *Quarterly Journal of Research in Islamic Education*, 26 (38), 169-145. [InPersian]
- Armandi, M., Jahanian, R., Salimi, M. (2022). Designing and explaining the components of organizational value in education in Alborz province *Journal of New Approaches in Educational Administration*; 13(1):78-91. [InPersian]
- Al-Kurdi, O. F., El-Haddadeh, R., & Eldabi, T. (2020). The role of organisational climate in managing knowledge sharing among academics in higher education. *International Journal of Information Management*, 50, 217-227.
- Asadi Brojeni, N. (2020). The importance and necessity of education in schools, the first national conference on applied research in educational processes. [InPersian]
- Baiocco, R., Rosati, F., Pistella, J., Salvati, M., Carone, N., Ioverno, S., & Laghi, F. (2020). Attitudes and beliefs of Italian educators and teachers regarding children raised by same-sex parents. *Sexuality Research and Social Policy*, 17 (2), 229-238.
- Creswell J. w. (2012). *Educational research: planning, conducting and evaluating quantitative and qualitative research. (Fourth edition)*. Pearson. Boston.
- Cunningham, L., K Hartwell, B., & Kreppner, J. (2019). Exploring the impact of Nurture Groups on children's social skills: a mixed-methods approach. *Educational Psychology in Practice*, 35 (4), 368-383.
- Grantham, R., & Primrose, F. (2017). Investigating the fidelity and effectiveness of Nurture Groups in the secondary school context. *Emotional and Behavioural Difficulties*, 22 (3), 219-236.
- Hajizadeh Khnamani, F. (2015). Explaining the status and role of educational activities in primary schools, Master's thesis, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Al-Zahra University. [InPersian]
- Hasan zade, N; Ismaili Shad, B., and Soleimanpour Imran, M. (2018). The effect of educational programs on the socialization of elementary school students. *Sociology of Education*, 6, 78- 69. [InPersian]
- Kardel, A., and Masoom, H. S. (1399). Investigating the role of principals and teachers in inviting students to prayer. *Studies and Research in Behavioral Sciences*, 4, 13-1. [InPersian]
- Karimi Arghini, A, Mirzaei N, Entesarfoumeni Gh. (2022). Designing and Presenting a suitable model for the improvement of school management quality in primary schools. *Journal of New Approaches in Educational Administration*; 12(6):1-18. [InPersian]
- McNicol, S., & Reilly, L. (2018). Applying Nurture as a Whole School Approach. *Educational & Child Psychology*, 35(3), 44-63.
- Middleton, A. (2020). The classroom offers a safe base: Expanding our understanding of a key principle of nurture groups from attachment theory to place-based pedagogy, towards developing a contemporary model of nurture-in-nature practice in schools. *International Journal of Nurture in Education*, 6(1), 34-47.
- Ozgenel, M., Pinar, M. E. R. T., & Parlar, H. (2020). Improving teacher performance: Leadership qualities of school principals as a tool. *İstanbul aaaatt nn sssssssS SbsaaB Brrrrrr ggggssi*, 19 (39), 1127-1148.
- Romlah, O. Y., & Latief, S. (2021). Empowering the Quality of School Resources in Improving the Quality of Education. *Bulletin of Science Education*, 1(1), 37-41.
- Sadeghiniya, Z; Salehi, K. & Moghadamzadeh, A. (2018). A phenomenological approach in identifying the effective factors in evaluating the performance of primary school principals. *School Management Quarterly*, 6 (2), 21-1. [InPersian]
- Saljoghi, S. M. (2013). *Extracurricular activities*, Kerman: Cultural Services Publications.
- Shoarinejad, A. A. (2010). *The Role of Extracurricular Activities in Adolescent Education*, Tehran: Information, 3rd Edition. [InPersian]
- Shaver, I., & McClatchey, K. (2013). Assessing effectiveness of nurture groups in Northern Scotland. *Support for Learning*, 28(3), 97-102.
- Sloan, S., Winter, K., Connolly, P., & Gildea, A. (2020). The effectiveness of Nurture Groups in improving outcomes for young children with social, emotional and behavioural difficulties in primary schools: An evaluation of Nurture Group provision in Northern Ireland. *Children and Youth Services Review*, 108, 104619.
- Teimurnia, Mahin (2011). A comparative study of extracurricular activities in Iran with the United States, the United Kingdom and Malaysia in order to provide appropriate solutions to improve the Iranian education system. Master Thesis, Tarbiat Dabir Shahid Rajaei University. [InPersian]
- Torani, H; Molayinejad, A. and Hoseinpour, Sh. (2020). Investigating the characteristics of school management with an Islamic approach. *Journal of Educational Innovation*, 73 (19), 88-47. [InPersian]
- Wu, M. (2019). School Culture and Its Effect on Extracurricular Participation in Hong Kong. *International Journal of Education Policy and Leadership*, 15(8).